
Grodno, st. 6, gm. Chełmża. woj. toruńskie, AZP 37-44/15

Informator Archeologiczny : badania 32, 104-105

1998

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach
dozwolonego użytku.

J. Ziętek, Łódzkie Sprawozdania Archeologiczne, „*Sprawozdania z badań ratowniczych na terenie cmentarzyska kultury pomorskiej z okresu lateńskiego w Dobryszycach, st. 1, pow. Radomsko, woj. łódzkie*”, t. V, s. 135-145.

Badania będą kontynuowane.

Drągi Wypychy, st. 1, gm. Sokoły, woj. łomżyńskie, AZP 41 – 82 - patrz: neolit

Dziwiszewo, st. 1, gm. Giżycko, woj. suwalskie, AZP 18-72/-- patrz: środkowa i późna epoka brązu

Giebułtów, st. 8, gm. Książ Wielki, woj. kieleckie, AZP 95-59- patrz: środkowa i późna epoka brązu

Gnojno, st. III, gm. Konstantynów, woj. białkopodlaskie, AZP 55-86/40- patrz: wczesne średniowiecze

GOCKOWICE, st. 1, gm. Chojnice, woj. bydgoskie

- cmentarzysko kultury pomorskiej, faza wielkowiejska (okres halszacki)

Badania wykopaliskowe, przeprowadzone przez mgr. Macieja Trzcińskiego. Finansowane przez Uniwersytet Łódzki. Stanowisko badane od 1994 roku. Przebadano dwa wykopy o łącznej powierzchni 112,5 m².

Stanowisko w Gockowicach położone jest na terenie gospodarstwa i przylegającego do niego od północy i wschodu pola ornego, należącego do J. Woźniczki. Teren stanowiska to płaszczyzna rozciągająca się na północny zachód od Jezior Grochowskiego i Gockowickiego, leżących wzdłuż linii północ-południe.

W poprzednich sezonach odkryto 23 groby popielnicowe; część z nich to tzw. groby z obwarowaniem kamiennym - zawierały od 1 do 3 pochówków oraz przystawki.

Tegoroczne badania skoncentrowano we wschodniej części cmentarzyska.

Celem badań było uchwycenie południowej i wschodniej granicy cmentarzyska. Odkryto jeden grób z obwarowaniem kamiennym oraz niewielką jamę z przepaloną ziemią i fragmentami ceramiki. W grobie usytuowanym po linii północ-południe znajdowała się popielnica, dwustożkowate naczynie z minimalnie wychyloną krawędzią, zdobione na największej wydętości brzusca ornamentem pseudopaznokciowym. Poza tym fragmentarycznie zachowana misa o lekko wychylonym wylewie z uszkiem oraz przystawka- dzbanuszek o taśmowatym uszku.

Materiały i dokumentacja znajdują się w Stacji Archeologicznej Uniwersytetu Łódzkiego w Białych Błotach.

Przewiduje się kontynuację badań.

GRODNO, st. 6, gm. Chełmża, woj. toruńskie, AZP 37-44/15

- osiedle obronne kultury łużyckiej (Ha C)
- osada otwarta z wczesnego średniowiecza (X/XI - XII w.)
- osada późnośredniowieczna

Badania wykopaliskowe, przeprowadzone przez mgr. Jacka Gackowskiego przy współudziale mgr. Wojciecha Szultry. Prace terenowe finansowane przez Instytut Archeologii i Etnologii Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu.

Stanowisko 6 w Grodnie jest położone na półwyspie przy zachodnim brzegu Jeziora Grodzieńskiego, około 500 m. na południe od zabudowań miejscowości Grodno i około 200 metrów na wschód od drogi prowadzącej z Mirakowa do Grodna.

Obiekt został odkryty przez Z. Bagniewskiego w roku 1977 podczas prospekcji powierzchniowej okolic Chełmży. Wówczas dokonano wstępnej kwalifikacji kulturowo-chronologicznej stanowiska, uznając je za relikty grodziska z czasów kultury łużyckiej i wczesnego średniowiecza. Późniejsze, weryfikacyjne prace sondażowe W. Chudziaka i J. Gackowskiego, przeprowadzone tu w 1988 roku, dostarczyły danych o wyłącznie pradziejowej metryce osiedla obronnego, zaś materiały średniowieczne miałyby pochodzić -według autorów weryfikacji - z czasów funkcjonowania osady otwartej.

Tegoroczne odsłonięcia realizowano w trzech rejonach stanowiska.

Kontynuowano prace eksploracyjne w obrębie wykopu nr 1/97-98. Konieczność taka wynikała z wyjątkowo głębokiego zalegania nawarstwień kulturowych w tej części osiedla, bowiem dochodziły tu do blisko 4 metrów. Dopiero na takiej głębokości odsłonięto najwcześniejsze pozostałości osady łużyckiej, zachowane w postaci spalonych elementów drewnianej zabudowy leżących na silnie zgniecionym pokładzie torfu. Wydobyty materiał zabytkowy pozwolił na dość jasne przyporządkowanie wszystkich tutejszych nawarstwień pochodzenia antropogenicznego do okresu halsztackiego. Z wykopu nr 1/97-98, oprócz ułamków naczyń ceramicznych i kości, pochodzą liczne fragmenty glinianych form odlewniczych do wyrobu z brązu przedmiotów obręczowych, tygielek ceramicznych, narzędzia z poroża i kości (przekłuwacze, oprawki), ciężarki tkackie, przeszłiki stożkowe i krążkowate.

W wykopie nr 4/98 o wymiarach 4,0 x 4,0 metra odsłonięto, oprócz luźno leżących dragowin i gałęzi, kolejne elementy ciągu palisadowego, wykonane z dętego drewna dębowego. Ich silne odchylenie w kierunku wód jeziornych może być efektem przygnięcia nadsypywanymi w nieco późniejszych czasach masami ziemi obwałowań obronnych młodszych faz „łużyckich” osiedla. O konieczności prowadzenia takich prac ziemnych (mających na celu podniesienie powierzchni użytkowej osiedla) zaświadczały liczne i wyraźne w przekrojach tego wykopu laminy piasków jeziornych i osady biogeniczne pochodzenia limnicznego. Pośród wydobytych tu rozmaitych przedmiotów zabytkowych uwagę zwracają fragmenty amfor gruszkowatych typu A wg systematyki J. Chudziakowej (1974) oraz mis o przyplaszczonych i zdobionych brzegach typu D wedle tej samej pozycji.

Z wykopu podwodnego nr 1/98 o wymiarach 2,0 x 2,0 m pochodzą ułamki naczyń nowożytnych, średniowiecznych i pradziejowych. Pozyskany stąd materiał kostny to głównie duże fragmenty kości końskich.

Z wierzchnich nawarstwień wykopu nr 4/98 wydobyto też dość liczne przedmioty zabytkowe z okresu średniowiecza. Uwagę zwracają tu, oprócz ułamków naczyń ceramicznych, tak wczesno- jak i późnośredniowiecznych, fragmenty kilku prążnic oraz żelazne „raki” do chodzenia po lodzie a także nożyki.

Badania archeologiczne na stanowisku 6 w Grodnie będą kontynuowane.

Grodzisko Dolne, st. 22, gm. *loco*, woj. rzeszowskie, AZP 101-81/6- patrz: wczesna epoka brązu

GUTKOWO, st. 3, gm. Siemiatkowo, woj. ciechanowskie, AZP 44-57/1 i 44-58/6

- osada kultury łużyckiej ze schyłku epoki brązu i wczesnego okresu epoki żelaza
- osada kultury pomorskiej ze schyłku epoki brązu i wczesnego okresu epoki żelaza

Ratownicze badania wykopaliskowe, przeprowadzone przez mgr. Zbigniewa Dłubakowskiego („Ignis” Zakład Naukowo-Edytorski s. c.). Badania finansował EuRoPol GAZ S.A. Drugi sezon badań.

Przebadano powierzchnię 2340 m²